

METODIKA MULTIMEDIJALNE NASTAVE

Dragana Aleksić^{1*}, Ivica Nikolić²

¹Evropski Univerzitet Brčko distrikt, Bijeljinska bb, 76100 Brčko, Bosna i Hercegovina,
gagalukic86@hotmail.com

²Univerzitet EDUCONS, Vojvode Putnika 85-87, 21208 Sremska Kamenica, Srbija,
profilov@gmail.com

STRUČNI RAD

ISSN 2637-2150

e-ISSN 2637-2614

UDC

DOI: 10.63395/STEDJournal0801013A

COBISS.RS-ID

Received: 27 March 2026.

Revised: 21 April 2026.

Accepted: 30 April 2026.

Published: 29 May 2026.

<https://stedjournal.com/>

Corresponding Author: Dragana Aleksić, Evropski Univerzitet Brčko distrikt, Bijeljinska bb, 76100 Brčko, Bosna i Hercegovina, gagalukic86@hotmail.com

---

Copyright © 2026 Dragana Aleksić i Ivica Nikolić; published by UNIVERSITY PIM. This work licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.

Citation: Aleksić, D. i Nikolić, I (2026). Metodologija multimedijalne nastave. *STED Journal*, 8(1),

---

APSTRAKT

Savremeno obrazovanje zahtijeva primjenu inovativnih didaktičkih pristupa koji odgovaraju potrebama učenika u digitalnom okruženju. Multimedijalna nastava predstavlja važan segment modernizacije nastavnog procesa jer omogućava integraciju različitih medijskih sadržaja u cilju unapređenja učenja. Cilj ovog rada je analiza uloge i značaja multimedijalne nastave u savremenom obrazovanju, sa posebnim osvrtom na njenu

primjenu u razrednoj nastavi. Predmet istraživanja odnosi se na multimedijalnu nastavu kao savremeni didaktički pristup, dok su zadaci usmjereni na analizu njenih karakteristika, poređenje sa tradicionalnom nastavom i utvrđivanje njenog uticaja na motivaciju i uspješnost učenika. Metodološki okvir zasniva se na analizi stručne literature, komparativnoj i deskriptivnoj metodi. Rezultati ukazuju da primjena multimedijalnih sadržaja doprinosi boljem razumijevanju nastavnih sadržaja, većoj motivaciji učenika i razvoju digitalnih kompetencija. Zaključuje se da savremena škola treba da integriše tradicionalne i savremene metode rada kako bi odgovorila na potrebe učenika i zahtjeve društva.

Ključne riječi: Multimedijalna nastava, savremeno obrazovanje, razredna nastava, metodika.

UVOD

Opšte je poznato da škola predstavlja jedan od osnovnih stubova obrazovanja i razvoja društva. U savremenom kontekstu njena uloga se ne ograničava samo na prenošenje znanja, već se proširuje na organizaciju, koordinaciju i realizaciju različitih obrazovnih i društvenih aktivnosti. Ovakvo shvatanje škole direktno se povezuje sa savremenim didaktičkim pristupima koji naglašavaju povezanost škole i okruženja. U teoriji „otvorene škole“, škola se posmatra kao centar zajednice koji saraduje sa roditeljima, institucijama i lokalnim subjektima [1]. U praksi, međutim, ova saradnja često nije dovoljno sistematski organizovana, što ukazuje na jaz između teorijskog koncepta i njegove realizacije. Ovaj odnos teorije i prakse biće vidljiv i kroz sve naredne segmente rada, posebno kroz prikaz savremene nastave. Škola predstavlja jedan od osnovnih stubova razvoja

savremenog društva. Njena uloga danas prevazilazi tradicionalno prenošenje znanja i obuhvata razvoj kompetencija, vrijednosti i socijalnih vještina učenika. U savremenim didaktičkim pristupima naglašava se povezanost škole sa društvenim okruženjem, što je u skladu sa konceptom „otvorene škole“, prema kojem škola funkcioniše kao dio šire zajednice.

Uprkos teorijskom utemeljenju u praksi se često uočava nedovoljna primjena savremenih nastavnih pristupa, što ukazuje na potrebu za unapređenjem nastavnog procesa. Jedan od načina modernizacije nastave jeste primjena multimedijalnih tehnologija koje omogućavaju dinamičnije i interaktivnije učenje.

Cilj ovog rada je analiza uloge i značaja multimedijalne nastave u savremenom obrazovanju, sa posebnim osvrtom na razrednu nastavu.

Predmet istraživanja jeste multimedijalna nastava kao didaktički pristup.

Zadaci istraživanja su:

- analiza osnovnih karakteristika multimedijalne nastave,
- poređenje tradicionalnih i savremenih nastavnih metoda,
- utvrđivanje uticaja multimedije na motivaciju i uspjehnost učenika.

Metodologija rada zasniva se na:

- metodi analize literature,
- komparativnoj metodi,
- deskriptivnoj metodi.

Rad ima teorijsko-praktični karakter jer, pored teorijske analize, uključuje i primjer nastavne prakse. Savremeni obrazovni sistemi sve više naglašavaju razvoj digitalnih kompetencija kao ključnih ishoda učenja. Prema *European Council* digitalna kompetencija predstavlja jednu od osnovnih kompetencija za cjeloživotno učenje, što dodatno potvrđuje potrebu za integracijom multimedijalnih tehnologija u nastavni proces [2].

METODIKA RAZREDNE NASTAVE

Metodika razredne nastave predstavlja naučnu disciplinu koja se bavi proučavanjem i

primjenom nastavnih metoda u mlađim razredima osnovne škole. Ona obuhvata didaktičke pristupe u realizaciji nastavnih sadržaja iz različitih predmeta, kao što su maternji jezik, matematika, priroda i društvo, likovna i muzička kultura [3]. Uloga učitelja u ovom procesu je ključna, jer on planira, organizuje i realizuje nastavu u skladu sa ciljevima obrazovanja. Savremena metodika naglašava značaj interakcije nastavnih elemenata: ciljeva, sadržaja, metoda i nastavnih sredstava [4].

Izbor nastavnih metoda zavisi od više faktora, uključujući uzrast učenika, sadržaj nastave, materijalne uslove škole i kompetencije nastavnika [5]. U tom smislu, metodika omogućava sistematično planiranje nastave i unapređenje kvaliteta obrazovanja.

Jedna od ključnih karakteristika metodike razredne nastave jeste integrativni pristup, u kojem se različiti nastavni predmeti ne posmatraju izolovano, već se povezuju kroz tematske cjeline i životne situacije. Takav pristup omogućava učenicima lakše razumijevanje nastavnih sadržaja, jer se znanje povezuje sa konkretnim iskustvima iz svakodnevnog života.

SAVREMENA METODIKA

Savremena metodika posebno naglašava aktivnu ulogu učenika u nastavnom procesu. Učenik više nije pasivni primalac informacija, već aktivni učesnik koji istražuje, postavlja pitanja, rješava probleme i učestvuje u zajedničkom učenju. Ovakav pristup direktno utiče na razvoj kritičkog mišljenja, kreativnosti i sposobnosti samostalnog učenja.

Uloga učitelja u ovom procesu je višestruka. On nije samo prenosilac znanja, već i organizator, motivator i evaluator nastavnog procesa. Učitelj mora posjedovati visok nivo pedagoških, didaktičkih i komunikacijskih kompetencija kako bi uspješno odgovorio na potrebe savremene nastave. Posebno je važno da učitelj bude sposoban da prepozna individualne razlike među učenicima i da prilagodi nastavu tim razlikama.

Metodika razredne nastave takođe podrazumijeva stalnu refleksiju nastavne prakse. Nastavnik kontinuirano analizira efikasnost primijenjenih metoda, prati

napredak učenika i prilagođava svoj rad u skladu sa rezultatima evaluacije. Na taj način se obezbeđuje kvalitet i fleksibilnost nastavnog procesa.

U savremenim obrazovnim uslovima metodika razredne nastave sve više integriše digitalne tehnologije i multimedijalna nastavna sredstva. Njihova primjena omogućava vizuelizaciju apstraktnih pojmova, povećava motivaciju učenika i doprinosi aktivnijem učenju. Ipak, važno je naglasiti da tehnologija ne zamjenjuje nastavnika, već predstavlja sredstvo koje mu pomaže u realizaciji nastavnih ciljeva [6], [7].

Takođe, značajan segment metodike odnosi se na razvoj socijalnih vještina učenika. Kroz grupni rad, saradničko učenje i komunikaciju u razredu, učenici razvijaju sposobnost timskog rada, tolerancije i međusobnog uvažavanja. Ove vještine su jednako važne kao i akademska znanja, jer predstavljaju osnov za kasnije funkcionisanje u društvu.

U cjelini posmatrano, metodika razredne nastave predstavlja dinamičnu i razvojno orijentisanu disciplinu koja se stalno prilagođava savremenim obrazovnim zahtjevima. Njena uspješna primjena zavisi od stručnosti nastavnika, kvaliteta nastavnih sredstava i organizacije školskog sistema.

MULTIMEDIJALNA SAVREMENA NASTAVA

Često se ističe da je Internet nov i jedinstven medij. Pod Internetom možemo podrazumijevati jednu posebnu i veoma važnu mrežu na globalnom nivou koja pruža niz pogodnosti i prednosti u radu i današnjem školovanju, te svakodnevnom životu. Posebna prednost mu je u vidu spajanja ljudi u virtuelnom smislu gdje lokacija na geografskom području nije bitna, niti mora i treba da bude naznačena. Internet je svakako potpomognut i multimedijima i kao takav omogućava razne poslove između miliona korisnika u vidu ostvarivanja kontakta sa drugim ljudima, zatim uspostavljanje poslovnih odnosa, te mnogih drugih oblika rada i vidova komunikacije.

U obrazovanju multimedija predstavlja dopunu i nadogradnju postojećih klasičnih metoda. Ona omogućava povezivanje audio-

vizuelnog sadržaja sa tekstom, interaktivnosti i individualni pristup. Osnovni medijumi prikazivanja su tekst, slika, animacija, zvuk, govor i pokretna slika. Pod multimedijalnom komunikacijom se smatra upotreba više medija ili simultano više načina komuniciranja. Multimedijalni sistemi podržavaju interaktivnu komunikaciju korisnika sa sistemom u realnom vremenu i simultanim korišćenjem različitih pojavnih oblika i informacija [8]. Svakako je potrebno pristupiti i uvođenju savremenog učenja putem metodičkih sistema.

Prema Glasseru (1994), kvalitetno obrazovanje podrazumijeva zadovoljenje osnovnih psiholoških potreba učenika, uključujući potrebu za pripadanjem, slobodom i uspjehom. Multimedijalna nastava doprinosi upravo tome jer čini nastavni proces zanimljivijim i bližim učenicima i njihovim sposobnostima, interesima i željama [6].

Efikasnost multimedijalne nastave potvrđena je i savremenim istraživanjima iz oblasti obrazovne psihologije. Richard E. Mayer u svojoj teoriji multimedijalnog učenja ističe da učenici bolje usvajaju informacije kada se one prezentuju kombinacijom vizuelnih i verbalnih elemenata, nego kada se koriste isključivo tekstualni sadržaji [9].

Takođe, istraživanja pokazuju da upotreba digitalnih alata u nastavi može značajno povećati angažovanost učenika i unaprijediti ishode učenja [10]. Multimedijalni pristup omogućava učenicima aktivno učešće u procesu učenja, čime se doprinosi razvoju viših kognitivnih sposobnosti.

PRIMJER NASTAVNE PRAKSE, KROZ VEZU TEORIJE I PRAKSE

Savremeni obrazovni pristup zahtijeva jasnu povezanost teorijskih znanja i njihove praktične primjene. Multimedijalna nastava omogućava upravo takvu integraciju, jer teorijski sadržaji postaju vidljivi i razumljiviji kroz različite oblike prezentacije. Učenici kroz multimedijalne sadržaje lakše povezuju apstraktne pojmove sa konkretnim primjerima. Na taj način se poboljšava razumijevanje i trajnost znanja. Takođe, ovakav pristup doprinosi razvoju kritičkog mišljenja, jer učenici ne primaju informacije pasivno, već ih analiziraju i upoređuju.

Na osnovu teorijskih pretpostavki multimedijalne nastave, u nastavku se prikazuje primjer nastavnog časa koji integriše savremene nastavne metode u obradi književnog lika. Cilj ovog primjera jeste da se pokaže kako multimedijalni sadržaji mogu unaprijediti razumijevanje književnih tekstova i podstaći aktivno učešće učenika. Primjena video i slikovnih materijala omogućava učenicima da lakše uoče karakterne osobine likova, kao i njihove postupke u konkretnim situacijama. U poređenju sa klasičnim metodama, ovakav pristup povećava motivaciju i olakšava razumijevanje sadržaja.

Predmet: Srpski jezik

Razred: V

Nastavna tema: Književnost

Nastavna jedinica: Opis lika primjenom multimedijalne nastave

Tip časa: Obrada

Zadaci

Obrazovni:

- Učenici prepoznaju osobine književnog lika,
- Uče kako opisati lik usmeno i pismeno,
- Uočavaju razliku između klasične i multimedijalne nastave.

Funkcionalni:

- Razvijaju sposobnost izražavanja,
- Povezuju tekst sa vizuelnim i audio sadržajem,
- Razvijaju digitalne kompetencije.

Vaspitni:

- Razvijaju interes za književnost,
- Podstiče se kreativnost i saradnja

Nastavne metode

- Usmeno izlaganje,
- Demonstracija,
- Tekstualna metoda,
- Multimedijalna metoda.

Nastavni oblici

- Frontalni,
- Individualni.

Nastavna sredstva i pomagala:

- Udžbenik,
- Računar i projektor,
- Prezentacija (slike likova, citati),
- Kratak video/isječak iz filma ili crtani film.

Tok časa

Uvodni dio (5–10 min)

Nastavnik pušta kratak video (npr. scena iz filma ili crtani lik) i postavlja pitanja učenicima:

- Kakav je ovaj lik?
- Kako biste ga opisali?

Najava teme: opis lika uz pomoć multimedije.

Glavni dio (25–30 min)

- Učenici čitaju kratak tekst iz udžbenika,
- Prikaz prezentacije sa slikama i osobinama likova,
- Upoređivanje lika iz teksta i lika iz videa,
- Učenici u paru opisuju lik (usmeno),
- Zapisivanje ključnih osobina.

Završni dio (5–10 min)

- Nekoliko učenika čita svoj opis,
- Kratka diskusija: da li im je lakše učiti uz video i slike?
- Zaključak o značaju multimedije u nastavi jezika.

Evaluacija

Usmeni opis, provjera kroz ponavljanje, pitanja, diskusija.

Osvrt na rad: Učenici su bili motivisani, zainteresovani za rad, te su pokazivali snalažljivost i efikasnost u radu.

ZAKLJUČCI

Predstavnici nove škole su bili veoma radikalni u kritici stare škole. Svojom kritikom su doprinijeli boljem razvoju didaktičke teorije, a i same nastavne prakse. Međutim rezultati reformi koje su preduzeli nisu donijeli visoke rezultate. Razlog tome je što su u svojim idejama išli u krajnost kao i sljedbenici stare škole. Najveće greške su napravljene u smislu neprimjenjivanja

principa logičnosti, sistematičnosti i uzročno-posljedične povezanosti sadržaja. Sljedeća greška je bila što su ulogu nastavnika marginalizovali radi učeničke samoaktivnosti. Još jedna greška je ta što su negirali potrebu za minimalnim zajedničkim i jedinstvenim sadržajima nastavnog programa, već su programe stvarali prema potrebama svakog učenika. Jedina dobra strana nove škole u to vrijeme je doprinos u analizi stanja i sagledavanju slabosti stare škole, kao i potrebi da se izvrši reforma postojećeg načina učenja, uz čiju pomoć smo dosli danas do tzv. savremene škole i njenog sistema obrazovanja [11]. Multimedijalna nastava predstavlja značajan korak u modernizaciji obrazovnog sistema. Njena primjena doprinosi povećanju kvaliteta nastave, većoj motivaciji učenika i razvoju savremenih kompetencija. Međutim, uspješna implementacija zavisi od više faktora, uključujući stručnost nastavnika, tehničku opremljenost škola i spremnost obrazovnog sistema na promjene. Savremena škola treba da integriše tradicionalne i moderne metode kako bi ostvarila optimalne obrazovne rezultate i odgovorila na potrebe učenika savremenog društva. Savremeni obrazovni trendovi jasno ukazuju na potrebu integracije digitalnih tehnologija u nastavni proces. U skladu s preporukama OECD i European Commission, obrazovni sistemi treba da razvijaju digitalne kompetencije učenika i nastavnika kako bi odgovorili na izazove savremenog društva [12]. Multimedijalna nastava, kao jedan od ključnih segmenata digitalnog obrazovanja, ima značajnu ulogu u tom procesu, ali njena efikasnost zavisi od planske i pedagoški utemeljene primjene.

LITERATURA

1. Puževski, V . (2002). *Škola otvorenih vrata*. Naklada Slap: Jastrebarsko.
2. Recommendations, E. C. (2018). Key competences for lifelong learning. *Official Journal of the European Union*, 189(4.6), 2018.
3. Simić, K. (2016). *Osnove metodike nastave*. Brčko: Evropski fakultet.
4. Pranjić, M. (2013). *Nastavna metodika u riječi i slici*. Zagreb: Hrvatski studij sveučilišta u Zagrebu.
5. Tomić, R. i Osmić, I. (2006). *Didaktika*. Tuzla: Denfas.
6. Glasser, (1994). *Reclaiming Literature: A Teacher's Dilemma*. Zagreb: Hrvatsko-pedagoški književni zbor.
7. Matasić, I., & Dumić, S. (2012). Multimedijalne tehnologije u obrazovanju. *Medijska Istraživanja/ Media Research*, 18(1), 143.
8. LINKgroup. (2012). *E-learning (E-učenje)*. Beograd: LINKgroup.
9. Mayer, R. E. (2020). *Multimedia Learning (3rd ed.)*. Cambridge: University Press.
10. Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu)*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
11. Vilotijević, M. (1999). *Didaktika 1*. Beograd: Učiteljski fakultet.
12. OECD. (2019). *Future of Education and Skills 2030*. Paris: OECD Publishing.